

Misjoniteated

Nr. 1

Tallinnas, 1933

12. aastakaik

Mis jääb, kui kõik muutub?

K. Koje.

Möödub aasta aasta järgi, möödumvad õnne filmapildud, möödumvad ka rasked päevad — kõik muutub meie elus. Sõber lahkeb sõbrast; uus elukaik, uued mõjud, kuni on unustatud see, mis möödunud. Waikseil filmapildudel kerkib meie mälestusse küll üks ja teine pilt minevikust; igatsused ja soovid on meie südames, huuled sojistavad waiksest: see oli kord. Kuid elu läheb edasi, kohused kjuwad meid wälja unistuste ja illusioonide riigist ja kui tahame elada, siis peame fohanema praeguse rütmi ja tempoga.

Inimese elu võime wõrrelda teatava jümfooniaga, kus muutub tihti ka tempo ja rütm, jääb woolawad helid õrnalt ja tasakesi, jääb jällegi kiiremaks ja siis ikka walgem ja walgem kuni fortefortissimo. Ehk küll jümfoonias kõik alaliselt muutub, siiski walitseb jääb korrapärasus ja täpjuus. Igal jümfoonial on teatav kindel teem. Muutuwad ainult wäljenduswiisid, kuid mitte teem ise. Riisamuti on see ka meie elus ja inimfonna ajaloo. Elu wälised wormid muutuwad küll tihti, kuid elu-aluseks on aga igawesjed, muutmatud põhimõtted, mis kannawad ja haldawad kogu elu. Önn jellele inimesele, kes tunneb neid igawesi, muutmatuid elujeadusi ja kindla teadwusega püüab oma elu nendega kofku kõlastada. Önn jellele inimesele, kes oma elu ideaali ei otji wäliseis, kaduwais mateeria wormides, waid igawestes, jumalikkudes seadustes. Sarnane inime kannab igawiku oma rinnas, jarnane inime on ka igawiku wäärt. Igawiku wäärtused ei olene inimese seisukorrast, warandusest, haridusest ega wõimust. Tihti wõime leida lihtjas, jüdamlikus, alamaist klassist inimeses rohkem jumalikke ja igawesi põhimõtteid, kui juurtes maailma meestes, kes elawad külluses ja rikkuses. Kujukad on ses juhtes järgmised piibli sõnad: „Seis nõnda ütleb Kõrge ja Ülem, kes elab igawesti, ja kelle nimi on püha: Ma elan kõrges ja pühas paigas ja nende juures, kes on rõhutatud ja wai-

must alandlikud, et ma teen alandlikkude waimu elawaks ja nende jüdamed, kes rõhutatud, elawaks.“ (Sej. 57, 15.) Ka apostel Paulus tundis ja elas läbi, et Jumala jõud ja wägewus ilmutub nõrkades. (2. Kor. 12, 8—10.) Kuulame, mis ütleb Jumala sõna:

1. „Sina, Issand, oled algusest maa rajanud ja taewad on Sinu käte tööd. Needjamad peawad huffa minema, aga Sina jääd ikka, ja need peawad kõik otjekui kuub wanaks minema. Ja Sina wõtad neid kui riide kofku mäsvida, ja neid peab muudetama; aga Sina oled jeejama, ja Sinu aastad ei lõpe mitte ära.“ (Gebr. 1, 10—12.) „Jeejus Kristus on jeejama, eila, täna ja igawesti.“ (Gebr. 13, 8.) „Kõik hea andmine ja kõik täis and on ülevalt ja tuleb maha walguse Issast, kelle juures ei ole muutmist ega wahetamise warju.“ (Jaf. 2, 17.) „Seis mina, Jehowa, ei saa teist wiisi.“ (Maal. 3, 6.) „Ja Jumal ütles Moojeje wastu: Ma olen, kes ma olen.“ (2. Moos. 3, 14.)

2. „Kes teie olete uuesti jündinud, ei mitte kaduwast, waid huffaminemata jeeimest, eila ja Jumala sõna läbi, mis ka igawesti jääb.“ (1. Peetr. 1, 23.) „Kohi kuuwab, öiefe närtjib; aga meie Jumala Sõna jääb igawesti jeeisma.“ (Sej. 40, 8.) „Taewas ja maa lähewad huffa, aga minu sõnad ei lähe mitte huffa!“ (Matt. 24, 35.)

3. „Arge mõtelge, et mina olen tulnud käsku ehk prohmeteid faotama; mina ei ole tulnud neid faotama, waid tõeks tegema. Seis mina ütlen teile tõesti: kuni taewas ja maa huffa läheb, ei lähe mitte huffa käsuist, mis on kõige wähem kiri ehk tähefene, jeni kui kõik jündib.“ (Matt. 5, 17, 18.)

4. „Ja Jeejus wastas ja ütles temale: Önnis oled sina, Siimon, Jooni poeg, sest liha ja weri ei ole sulle jeda mitte teada annud, waid minu Issa, kes on taewas.“

5. „Urge armastage mitte maailma ega jeda, mis on maailmas; kui keegi maailma armastab, siis ei ole Issa armastus mitte temas. Sest kõik, mis on maailmas, lihaõhmu, silmaõhmu ja elutõrkus, ei ole mitte Issast, vaid see on maailmast. Ja maailm läheb hukka ja tema õhmu; aga kes Jumala tahtmise järele teeb, jee jääb igawesti.“ (1. Joh. 2, 15—17.)

6. „Armastus ei lõpe ial. Aga olgu prohveti kuulutamised, need lõpewad, olgu keeled, need jääwad maha, olgu tundmine, see lõpeb. — Aga nüüd jääb usk, lootus, armastus, need kolm; aga juurem neist on armastus.“ (1. Kor. 13, 8, 13.)

Rahu olgu teiega!

On alanud meie olemise, meie koguduse elu uus järk. Issa päew toob meid meie töö lõpetusele liigemale. Tänuhiljalt mõtleme wana aasta wõitudele; usaldades Jeesuse alalisele abile tõttame uute wõitude järele uuel aastal. Me usume küll maailma langust, kuid mitte Jumala asja langust. Me usume alati ja iseäranis nüüd Jumala asja edu. Meile ei helgi wastu ka uuel aastal mingi langus, waid edasimineku wahetpidamata õndjasse tulewikku meie Issanda armu läbi. Issand on meiega, sest meie oleme temaga. Ta ei lahku meist, olgu siis, kui meie teda maha jätame.

Me seisame juurte jündmuste ees maailmas ja koguduses. Maailmas rohkenewad hirmjad nuhtlused ja katastroofid riigipöõrete, õhtamiste ja häda läbi. Wiimse otsustuse aeg ligineb. Siliswihma aeg ligineb jeeaga ühtlasi. Mida juuremaks kasvab jumalajalgamine ja segadus maailmas, jeda üksmeelsemaks ja pühamiseks muutub kogudus. Me oleme otsustanud Jeesuse poolt ja tahame Issanda armu läbi ka oma otsuse juurde jääda. Lõrni ajal murdub küll puid, mille juured ja tüwi rabe ja hakanud mädanema, ja kuigi jee on walus, peame tormil lastma teha oma töö; kuid meie Jumala taimed, Issanda puud osutuwad wõitjateks.

Meie kui kogudus oleme samas olukorras kui jüngrid pärast ülestõusmist, kui Jeesus neid terwitas meie pealkirjaks olewa terwitusega, sest me oleme nagu jüngrid aastate wiisi ette walmitatud üleilmsele tööle. Jüngrid olid olnud Jeesuse õpikulijad õpilased. Nad tunnustasid ja uskusid Jumala riigi põhimõtteid. Nad ei olnud Jeesuse alandlikku ja ennaõhwerdawat tegewust ilmaasjata waadelnud ja jellest oja wõtnud. Kuid töö, mis Jeesusel oli neile teha, ületas kaugelt nende wõimed ja abinõud. Nad wajasid nüüd iseäralist ettevalmistust. Ettevalmistus algas kuningliku kingiga: „Rahu olgu teiega!“ (Joh. 20, 21.)

Jeesuse jüngrite meeleheide oli Emmause jüngrite tulekul uue, rõõmsa lootuse eest kadunud. (Luk. 24, 36.) Nad olid kahe jüngrite seletusest järeldanud, et peab tulema midagi suurt jündmust ja nüüd kõlas äkitselt nende kõrwu ülestõusnu rahuhüüie. Seoses selle rahuterwitusega said nad ülesande, milleks antud rahu oli nii tarwiline: „Nõnda kui Issa mind on läkitanud, nõnda läkitan mina teid ka.“ Kolmandaks puhus ta neile ja ütles: „Wõtke püha Waimu!“ (Joh. 20, 21, 22.) Rahuterwitus, ülesanne wõi läkitamine ja püha Waimu anne on imestatav kolmitühend. Kui kunagi on tarwis olnud, siis on just nüüd jälle tarwis jeda ettevalmistust Jeesuse saadikutele ja kogudusele.

Me oleme lugenud, et Jumala töö ei lõpe mitte wähema Jumaliku wäe awaldusega, kui ta algas. Nagu Jeesus oma õpetustegeuwusel oma jüngrid iseäralisele ülesandele ette walmitas, nii on ta ka oma sõna ja waimu läbi wiimastel aastakümnetel maailmas ühe rahwa walmitanud wiimast tööd tegema. Wäikesest algusest peale lastis Issand jeda tööd kasvada kuni tema organisaatioon nüüd maailma ületab. Samadel jumalikkudel põhimõtetel, samas Kristuse waimus töötawad tema töö ojakonnad. Jumala töö põhimõtteid usutakse ja me ei ole olnud asjata Kristuse koolis. Nüüd on jõudnud Kristuse töö lõpetuse aeg. Nüüd peab wiimne töö arenema liihise aja jookjul. Praegu wajame erilises mõttes jeda jüngrite läbielu, erilises mõttes Kristuse rahu.

Urgu mõelgu keegi, et Kristuse rahu on meelekuutus. See on tõsiasi. Ta on Pauluse tunnistuse järgi enam wäärt ja tähtsam kui inimeje mõistus. Ta on nägemata ühendus inimese ja Jumala wahel. Mitte üksnes nendega, waid nende sees, nende ümber, nende üle, nende seesmuses ja nendest wälja hoowates, nii peaks Jumala rahu kuuluma Jumala juhtiwasse ja hoidwasse ligioletusse. Jumal on paljude piiblikõhtade järele rahu Jumal. (Room. 15, 33; 16, 20; 1. Kor. 14, 33; 2. Kor. 13, 11; Wil. 4, 9; 1. Tesj. 5, 23; Ebr. 13, 20.) Kui me Jumala armastuse ja helduse, pikkmeele ja kannatlikkuse tema õiguses ja puhtuses kokku wõtame, siis tuleb jeda kokkuvõtet nimetada — rahu. See oli õieti kuninglik enne, kui Jeesus oma jüngrid terwitas: „Rahu olgu teiega!“

Kas wõib kellelegi osaks jaada parem warustus Kristuse ülesande jaoks, kui jee Jumala rahu? Kui jee igawene harmoonia Kristuse saadikuid täidab ja ümbritseb, kui Jumala mõtted nende mõistust walgustawad ja Jumala tahtmine nende meelt liigutab, kui Jumala tarkus neid saadab ja Jumala armastus neist wälja paistab, siis on nad wõimelised ka Jumala suurimat tööd läbi wiima; siis suudawad nad Jumala tööd lõpetada. Wiletsuses on nad siis rõõmsad ja hästimineku puhul jääwad nad alandlikuks. Siis ei ole ükski kiusatus liig tugev

ega ükski pimedus liig pime, et neid ehitada. Siis läheb ristijaadik mõidult mõidule, ja rahulipp seatakse üles paljude jüdames.

Me tahame ka dieti mõista, et Kristuse rahu ei tähenda iialgi rahu maailmaga. Me loobume meeleldi walerahust, ja see on võimalik ainult jumalikkude põhimõtete ülesandel. Patuga ei tohi meie rahu teha. Me tahame julged olla ja ka truudustusega ja ebatäpsusega sõda pidada. Me wihtame niisugust lepet, mis on püha Waimu kiusamine (Mpt. 5, 9). Maailma sõprus on waen Sumala vastu.

Kristuse rahu on kord. Kus see walitseb, seal on koosolekud täpsed ja rahus, aruanded aujad, koguduseraamatud korras ja õed-wennad otsekohesed ja ustawad.

Kristuse rahu on laimuse, tagarääkimise ja wihtawa otjustuse waenlane. Kuigi Kristuse rahu ei tunne armu patu vastu, olgu see mis tahes wormis, siis ta awaldab patusele halastust.

Jeesus ühendas oma rahu anni oma jüingrite läkitusega. Tema rahu ei jaa siis ka sallida ükskõikjust koguduse misjonipüüete vastu. Sätad täitmata kohused, mis Sumal sulle koguduse ja maailma jaoks peale pannud, siis kaotad Kristuse rahu ja rahu Kristusega.

Jüingrite väljasaatmine järgnes alles pärast rahu andmist. Pärast ülesande andmist, mida me nimetame misjonikäruks, puhus Jeesus jüingritele ja ütles: „Wõtke püha Waimu!“ Esiteks peame Jeesusse rahu saama, siis võime jaada maailma saadetud; kuid selleks wajame püha Waimu. Nüüd on aeg mil Jeesus tahab meid warustada oma waimu käruisega. Me peame tema töö lõpetama.

Kes tahaks olla uuel aastal jelle Kristuse rahu mõttes Kristuse kaastööline? Kes tahab mõitluses ja kannatuses wiia Kristuse rahu perekondadele, kogudustele ja maailmale? Jeesus on omas waimus meie keskel, walmis igale tahtlikule andma kallid anni — rahu.

R. Panjegrav.

Gisemisjoni osafond.

Koguduse liige.

I.

Enne kui me ükikasjalijelt oma ainet käsitame, on tarwilik, et me sõna „liikme“ tähendust selgitame. Me nimetame „liige“ wahetegemiseks elukutseliste jutlustajate ja ewangeeliumitööliste ja teiste wahel.

Wõib-olla peaks mõned põhjused selleks ette tooma, miks just see aine on walitud. Selleks

on väga tähtjad põhjused. Esiteks on Sumala koguduse waimulik peastmine. On olemas suur hädasoht, et meie, kes oleme tulnud wiimisaja tõe tundmisele, jääme waimulikult pimedaks ja hääbume, kuna me oleme Sumala Waimule teel taistujeks seeläbi, et me tõrgume teistele jeda walguist edasi andmast. Teiselt wiib ainult üks tee waimulikult pimedusest välja, ja see on, et me kadunutele awitawa käe ulatame. Piiblisõna ütleb: „Kes teisi kastab, saab ise kastatud.“

Kolmandaks põhjuseks toome meie tõfiasja, et waimuliku languse märgid on samati selgesti äratuntawad ülejäänute koguduses kui teisteski usuringkondades. Me peame prohwetile kinkima tähelepanu, kes ütleb: „Pea finni, mis sul on, et ükski ei jaa sinu krooni wõtta.“ Hädasoht on jelles, et me oleme saanud jumaliku pärli, kuid kaotame jelle oma muretuse ja leiguse läbi. Me elame waimuliku leiguse ajal, nagu see ka Saodikea koguduse kuulutuses awalikuks tuleb. Kui me ei ärka sellest teotsematuse seisukorrast, siis tahab Sumal meid omast suust „välja sülitada.“ „Kui kogudusele ei ole enam laiskust ja pikaldust ette heita, siis ilmub rikkalikult Sumala Waim. . . Tõe walguis paistab selgetes, tugewates kiirtes ja nagu apostlite päewil, paljud hinged pöörduwad effituselt tõele.“ (Lunnist. IX, lhf. 46.)

Wool teine tähtis põhjus jelle aine käsitamiseks on tõendus, et Sumala hoolitsus on aratanud inimkonnas igatsuse Sumala sõna järele. See aratus ei ole mingi fergeuflikkus, waid see on aastaid kestnud uuri-miste tulemus teaduse ja filosoofia alal.

Teadus töötab usu kasuks, et meeli tõe jaoks ette walmistada, mis puutub loomisse ja lunastusse. Filosoofia ja usk wõtaw oja mõitlusest ja mõjustab uue tundmise, mis võimaldab lunastuse masinliku ja materialistliku maailmawaatega inimesele.

Nüüd on aeg tulnud, mil peaks wiidama Sln. 14, 6—12, kuulutus maailmale, nüüd on aeg, inimesi üles kutsuda, taewa ja maa Loojat kummardama. Kunagi enne ei ole advent-kuulutus üht niisugust üleskutset teinud. Kui me jeda juurt Sumala hooli läbi jündinud loomingut ja sel tunnil pakutawat võimalust ei kajuta, siis ükskord leiame, et meil ei ole anda ühtegi kuulutust. Nuum lubab ainult liühidalt käsitada tähtsaid põhjusi aratuseks misjonitöö alal. Wõiks nimetada rahandust, kuid see on teisel kohal. Kui iga ristiusu õpetaja on täidetud Sumala Waimust, siis on jelle jõu wili loomulikult tulemuseks. Sumala töö on waimulik. Mis meile tarwis läheb, on waimu ristimine. Kuid see ei jünni ometi mitte

enne, „kui kogudusele ei ole enam laiskust ja pikaldust ette heida.“ „Siis ilmub rikkalikult Sumala Waim.“

Sumal on oma kogudusele usutuliduse puudust ette heitnud ja hädavajadusele osutanud, et on tingimata tarwis juuremat tegevust ja mõjusamat teenistust. Mõelgem kõhkest järgmist prohvetikuulutamise waimu läbi antud kuulutust:

1) „Kogudustest, kes niisuguse kerge tunnis- tuse annawad, on õige misjoniwaim lahkunud; nende jüda ei põle armastusest hingede jaoks ja soowist, neid juhtida Kristuse lauta. Meie igat- jus on kõjiste tööliste järele. Kas ei ole kedagi, kes wastaks kutsele, mis tuleb igalt poolt: „Tule alla ja aita meid!““ (Tunnist. IV, lhf. 156.)

2) „Mulle näidati, et meie kui rahwas oleme seotud puudustega. Meie teod ei ole kooskõlas meie usuga. Meie usf näitab, et elame niisugusel ajal, kus kuulutatakse pühalikumat ja tähtsamat kuulutust kui kunagi warem jurelikkudele on kuulutatud. Kuid meie jõupingutused, meie tuldus, meie ohwriwaim ei pea sammu töö iseloomuga. Me peame jurnuist üles tõusma, ja siis kingib Kristus meile elu.“ (Tunnist. II, lhf. 114.)

3) „Sumal palub kõiki, nii jutlustajaid kui rahwast, üles ärkama. Kogu taewas on liikumas. Mjaloo jündmused lähenewad kiiresti lõpule. Me elame wiimsete päewade hädas. Suuremad hädasohud ootawad meid ees, kuid me ei ole veel üles ärganud. See puudus tegevuses ja tõsidu- ses Sumala töös on hirmus. See surmale sar- nane tuimus on jaadanast.“ (Tunnist. I, lhf. 260. 261.)

Need on tegelikult terawad märkused, kuid niisuguseid sõnaweid on tarwis, et surmaid Siionis elawaks teha. See oluford paljudes kohtades ka muutub. Waim, kes andis eelpoolse kuulutuse, kir- jeldas ka jündmusi, milles „kerkis esile suur lii- kumine — ärkamine — mis leidis aset paljudes kohtades. Meie õed-wennad panid õeldut tähele ja talitasid Sumala kutse järele.“ General-konwe- rentsi aruanne 19. mail 1913, lhf. 34.

Edasi loeme, et „suur reformatjiooni liiku- mine oli Sumala rahwa seas. Paljud kiitsid Sumalat. Saigeid tehti terweks ja sündis ime- tähti... Sajanded ja tuhanded külastasid pere- fondi ja seletasid neile Sumala sõna. Südamed said Piirha Waimu wäe läbi weendumuse ja otse- kõhese ümberpöörmise waim tuli awalikuks. Igal pool said usked awatud töö kuulutamisele. Ma- ailn näis olewat taewasest mõjust walgustatud. Õige ja alandlik Sumala rahwas sai juuri õn- nistusi.“ (Tunnist. IX, lhf. 126.)

Ueg on tulnud, et need iseäralised õnnistused Sumala rahwa seas peawad tõeks saama. Armas

lugeja, kas talitab sina Sumala kutse järele? Kas kuulud sina nende sadandete ja tuhandete hulka, kes lähewad perekondade juurde ja neid juhid lunastusteele?

H. S. Rudy.

Mis toob meile uus aasta?

Seameelega tahaksime küsida: Mis toob meile uus aasta? Kuid kellele küsimusele on raske anda õigt wastust. Tulewik on määritud tihedasse loori. Paljud inimesed katjuwad aasta- wahetusel jeda loori häwitada: nad walawad fina, wahiwad peeglisje jne., et saada teada, mis toob uus aasta. Sumala lapsed ei pea sellega tegemist tegema. Neil ei ole tarwis ette teada, mis neile tulewik toob, sest neil on ustaw saatja — Seesus Kristus, kelle teed on imelised ja kes teab igaihe tarwidust. Seepärast ütles prohwet Jesaja: „Mõnda ütles Jehowa, ju lunastaja, kes Iis- raelis püha on: Mina olen Jehowa, ju Sumal, kes sind õpetab sinu kasuks, kes sind juhatab sinna teele, mis ja pead käima. Oh, et ja oleksid mu käsujid tähele pannud, siis oleks ju rahu olnud kui jõgi ja ju õigus kui mere lained.“ Jes. 48, 17, 18.

Armsad emad ja isad, kallid noored, aeg on tul- nud, et heita weel läbikatjuwat pilku oma elule, mis oli minewal aastal. Sumala juhtim käsi on meiega olnud, ta on meid rikkalikult õnnistanud. Mõjigem enestelt: Kas oleme kõik võimalused ära kasutanud? Kas oleme ustawalt oma kohused täit- nud? Kas oleme oma aasta bilanši, nii aja kui waimuliku elu poolest, eduga lõpetanud? Mõtleme selle üle järele! Ja kui me oleme jätnud midagi tegemata, siis tahame jeda kolmekordselt tasa teha.

Uus aasta toob palju uusi õnnistusi. Sun- helbed katamad mäed ja orud, wiim wärskendab aasad ja metsad, wiljapõllud haljendawad, kaswa- wad ja walmindawad päid; ema surub oma wäik- se lemmiku wastu rinda, waatab tema järawaid filmi ja sojstatab tasa tasa: ja kaswad, ja saad meid armastama; usin ja sõnakuulelik olema, ja näitab paljudes teed õnnistegija juurde. — Kuid kuidas tunneb end inimkond? Mis areneb ümberpöörmatute jüdames? Rahutus, saagihimu, kadetus, waen, wiha ja pillamine! Seepärast „pi- dagem aega kalliks, sest päewad on pahad!“ Ew. 5, 16.

Wennad ja õed, noormehed ja neiud, piitame uuel aastal Sumala suurimat andi — aega — ära kasutada, kalliks pidada, sest ta ruttab pikil sammudel edasi. Mõõduwad sekundid, minutid ja tunnid, möödub meie aeg, mis on kallim kui kuld, kui kõige kallimad kalliskiwid. Mitte kõhelda waid

usinalt tööle ajuda ja olla valgus ja eeskuju seal, kuhu Jumal meid on saatnud. Uue aasta õnnistused on neile, kelle wili on: armastus, rõõm, rahu, pihkmeel, heldus, headus, truudus, tajandus, kasinus. Seepärast tahame seada uued ja õiljad eesmärgid, tahame Kristuse päikesel lasta oma südamesse paista, et mõiksimine olla inimestele õnnistuseks ja Jumalale auks.

A. Brutaa.

Meie laulufooride repertuaar ja selle õige walik.

I.

Eeskujuliku foori kawasje kuulub pääle hääde lauljate ja teadliku juhi weel eeskujulik, walitud repertuaar (ettekantawate laulude kogu).

Pedagoogikas tehakse selge wähe hää ja halwa kirjanduse wahel. Tõst, wäärtuslikku kirjandust soowitatakse noorsoole lugemiseks. Mawäärtuslikule, sobakirjandusele aga kuulutatakse halastamatalt sõda. Tõsine, hää kirjandus kasvatab maitset — hääst ja kunstipärasest lugu pidama. Wäärtuslik kirjandus kasvatab inimest, teda ülewaks tehes.

Samuti ütleb wanasõna: „Mäita mulle mis ja loed ja ma ütlen sulle kes ja oled.“ Ka muusikas ja laulus wõime sama öelda. Ei ole ükskõik, kuidas meie laulame ega pole ka ükskõik mis da meie laulame. Nagu kooliskäiwa nooruse maitset kasvatakse hää ja tõsise kirjanduse läbi, samuti peaks see ka lauljaskonnal olema wäärtuslikkude laulude tundma õppimiseks. Ühe sõnaga: lauljaskonna maitset tuleks repertuaari küsimuses kasvata da!

Tesib küsimus: milline on siis hää ja tõsine repertuaar? Millest wõib tunda, et laul wäärtuslik on wõi et ka seda pole?

Loomulikult ei saa jeda mõne sõnaga seletada. Siin tuleb praktiliselt kasvata ma hakata. Tõst, kes on kompetentjed (asjatundjad) omal alal, praegusel juhul koorijuhid, muusikakooli kasvandikud ja laulutundide wõtjad, teawad enam-wähem juba wahet teha wäärtusliku ja labase laulu wahel. Tundku nemad seepärast endal kohuse olewat ainult tõstjeid, wäärtuslikke laule walida ning kooridele soowitada õppimiseks. Teised aga, kes jelles weel ei oska wahet teha, olgu tagasihoidlikud ja püüdku nendelt õppida, kes jelles teadlikumad on. Lauljail ja koorijuhidel, kes laulude walikul tegutsemas, on mitmed wõimalused enda filmaringi laiendamiseks. Mõige päält püüdku juurte klassikute (Bach, Beethoven, Gändel, Haydn, Mozart j. t.) teostega tutwuneda. Mii mõnigi kihtne kuid wäärtuslik teos leidub nende

meeste loomingus. Teiseks püüdku külastada (wõimalust mööda) waimulikke muusika-õhtuid, kus enamasti walitud kawaga esinetakse. Sää õppimise wõimalus on igal ühel raadio kaudu iga kahe nädala tagant prof. Topmanni juhatusel korraldatawad waimuliku muusika õhtud, kus ainult walitud, huvitawat kawa kuulda saab. Mii leiame wõimalusi mitmeid ja pääasjalikult hää tahtmise juures on kõik wõimalik.

Meie Advent-kogudusel on, eriti eesti keeles, repertuaar tarwitada, milline on laenatud teistelt usuühingutelt. Meie „oma muusikast“ kõneleda ei saa. Üstikud asjad, millised on ilmunud, on kui tikk kuuma kiwi pääl. Koraalid on kõigil protestantidel ühised. Need tarwitatakse ka pääasjalikult üldlauludena jumalateenistustel.

Siinkohal tahaksin aga eriti koorilauludest kõnelda. Waatleme kõige esmalt meie keskjuhatuselt (Samburg) ilmunud laulude-kogu: „Zions-Vieder“ saksa keeles. Mimetatud laulude kogu sisaldab kawnis juure hulga laule (1050). Rahjaks on selle hulga seas laule, millised ei anna suurt kunstilist wäärtust. Teiseks on sääl palju laule waid jumalateenistustel laulmiseks. Siis hulk lastelaule ning paljud laulud on dubleerit, j. o. ühe wiisi pääle langewad mitme laulude sõnad. Seega jäewad tõstjeid koorilaule wäga wäikene protsent.

Kõneledes hääst laulust, mõistame selle all laule eeskujuliku ja tõstje siuga. Waba ja woolaw mõiste, asjalikult säetud wärjs ning eeskujulik lauseehitus! Teiseks olgu wiis sõnadele wastawalt loodud. Mis mõju oleks sarnasel laulul, kus sõnad ülitõstjed, aga wiis selle wastu lõbus?! Maitena olgu toodud Mias laulupeol ettekantud laulust: „Üks hüid keskõöl...“ keskmine oja: „Mu olgu sel, kes kord meie eest, sääl ristipuu pääl on kannatand...“. Sõnad kõnelewad Kristuse surmast, wiis aga trillerdab lõbusas tempos! See on ju täielik absurd!

Kuidas wõistid sarnased laulud tekkida, küsitawad mõned?!

Need laulud on pärit suuremalt jaolt ajast, mil-lal n.-n. „ärkajad“ ja „wõörkeelte kõnelejad“ laialt tegutsema hakkasid ning inimesi püüstid wõimalikkude ja wõimatute abinõudega „ärkamisele“ mõjutada. Nende abinõude hulka muide kuulus ka laul. Kuna ärkamist aga ainult ekstaasias arwati jündimat, siis pidi ka laul wastawalt meeololu looma. Sellest siis tuli, et laulud, kas kurwa wõi rõõmja siuga, ikka ühe ja sama maitsega kokku säeti. Teiseks on mitmed laulud diletantide (asjaarmastajate, käperdajate) säetud. Loomulik, et sääl ka laul oma wäärtusest kaotas.

Oli sarnane laul kol ajal „wõimalik“, pole ta tepts mitte meie päewil. Wiimastel aastakümnetel on tekkunud muusikakoole ja palju erateel muusika-

pedagooge. Meie leiame küll laulu, flaveri, wiuli ja teooria alal palju tegutsenaid jõude ja õpetajaid! Kõikjal püütakse inimesi kasvatada tõsise kunsti tundma õppimiseks. Sõegi koolides antakse muusikale suur tähtsus. Nii leiame praegust kestmise inimese muusikalist tasapinda meie sajangu alguspäewilt kõrgemana olevat.

(Särgneb.)

W. Johanson.

Tallinnas, detsembrikul.

Ka foguduse laul olgu taunis.

Meie faks lugupeetud laulutegelast ja muusikafundjat wenda kirjutasid juba rõõmustawaid näpunäiteid meie foorilaulu nõuetest ja kunstist. Wendadest puudutatud külg on suure tähtsusega sel alal. Kuid täna tahan weel pisut rääkida laulu teisest osast, mis kaugeltki wähema tähtsusega ei ole, kuid mis nii sageli on jäänud unustusse. See oleks meie iild- wõi foguduse laul koosolekutel. Tõtt tunnistases peab üttelema, et see ei seisja kaugeltki omal kõrgusel, ega wasta niisama aja nõuetele. Ma ei püüa siinjuures mitte kirjeldada aja nõudeid, wadeldes neid meie aja maailmlisest waatewinklist, sest uue aja heliloojad ei ole juutnud kahjuks sammu pidada wanema aja laululoojatega, waid ma räägin Jumala rahwa laulust, mis ferd kõrgemal järjel on seisnud, nii et wanad pabiloonlased wäga üllatatud olid sellest ja palusid neid „ühte laulu laulda Sionist“. Jumala rahwas oma lauludega on ikka kuulnud olnud minewikus. Nõnda peaks see olema ka tänapäew.

Laulul on imejuur wägi, mis ei awalda oma mõju ainult inimesele, waid ka loomale. Ülendaw on kuulda teise isiku laulu, kuid palju waimustawam on omal kaasa laulda. Mõju on ilus foorilaul, kuid wõimsam on rahwa ehk foguduse laul, kui see on lauldud kaunisti. Kuidas wõime siis laulda foguduse laulu kaunisti? Wastus on lihtne: peab õppima. Õppimine wajab aga õpetajat. Kes tuleks selles meie appi? Geskätt pööran siin palmega foorijuhide poole, et nad ka meie waestlast — foguduse laulu — ära ei unustaks. Keegi ehk küsiks: on see võimalik õpetada suuri fogudusi õieti laulma? See tahte juures on kõik võimalik. Sõegi suured luth. fogudused on wiimajel ajal suuremat rõhku pannud laulmisele kirikus. Kuid meil on selles kahjuks wähe tehtud. Criti märgatam on puuduliku laulu mõju suuremates fogudustes, kus küll leidub korralikke laulukoore. Ühest wilunud laulukoorist on wähe. See on kui orel ilma rahwa kaaslauluta. Rogu rahwas peab kaasa laulma. Ja kõigest südamest kaasa laulma. Südamest kaasalaulmisel ongi see suur kunstimõju, mis kütkestab iseennast ja ka teisi. Kuust tuleb see,

et ühel wäikesel ilmsüütu lapsel laulul on sageli suurem mõju, kui mõnel kuuljal kunstilauljal? Minult sellest, et laps laulab südamest. Ka laulu kohta wõime mõista seda rahwa sõna: „Mis südamest tuleb, see ka südamesse läheb.“ Laul on üks südamejoowide wäljenduswiis kiitusel ja tänus Loojale. Särgnewalt peaks ka meie laulu faja inimese kõrwadest kostma kaugemale. See olgugi meie suurem kunst, et foguduse laul ja ka kõik laulud tõuseksid kõrgemale kiriku laest. Wõimalik on see siis, kui meie laul tuleb südamest ja meie laulust wõtawad osa taewalikud lauljad ning need meie helid kannawad kõrgele taewa wõlwele. Selleks on weel tarwiline üks jüda — täieline koosõla, kindel taht ja peaasi „tuli“. Ei ole hirmsamat, kui laulul ei ole „tuld“. Külm ega leige laul ei kõlba inimesele, weel wähem Jumalale.

Wiibides Siberis, külastasin ühte wäikest fogudust, mis koosnes ainult saksa kolonistidest ja kuhugi ühegi kuulutaja jalg 10—12 aasta jookkul ei saanud. Sõngamisepäewa koosolekud olid neil aga ime-elawad ja hurwitawad. Kõiges selles aitas kaasa nende waimustaw laul, mis mind otse üllatas. Nende laul oli nende jutlustajaks ja wõimsaks jutluselks, millest kõik kui „üks mees“, nii wana kui ka noor, ihu ja hingega osa wõttis.

Südamest igatsen näha seda aega ja kuulda seda laulu, kus Jumala rahwas oma koosolekutel nõnda laulab, et iga külm jüda julab, laulud taewa wõlwele tõusewad ja kõigi meeli kütkestades neid kaasa kisuwad. Selleks joowin Jumala õnnistust ja kõhite kaasabi.

L. M.

Armsad õed-wennad ja kaastöölised Issanda wiinamäel!

Meil on jälle võimalus uuesse aastasse astuda. Oluforrad maailmas näitawad, et möödunud aasta meid Kristuse tulemisele ligemale on toonud. Rahwad warustawad end, ei mitte rahuks — waid sõjaks. Kõlblus langeb ikka jügawamale ja uskmatus lewib rohkem ja rohkem.

Kui Jumala rahwas peame meie rohkem oma häält tõstma, et wiimist kuulutust (Salm. 14, 6—12) hukkumale maailmale kuulutada. Mõned, kes seni on töötanud põllul, hõõwliwingil, kõõgis ja kirjutuslaual, peawad fogu eneste elu Issanda tööle pühendamata. Kõigil pole võimalust jutlustamiseks ega suurte koosolekute pidamiseks, aga paljud, kes Jumala üleskutsutet tema wiinamäele kuulawad, wõiwad raamatuewangelistideks saada. Meie ei hinda küllalt seda tööd; ainult taewas saame selle töö wäärtust mõistma. Balti unioonis on 5.000.000 elanikku ja 60 ewangeeliumitöölisi. Oletame, et need 60 jutlustajat wõiwad ühele miljonile jutlustada.

Ruhju jääb siis neli miljonit? Nendest on mõned niisugused, kes meie kuulutuse juure tulla ei taha, pidades seda neile alandavaks. Kuidas peavad need kuulutust kuulma? Neile peab seda kirjan-
duse kaudu tooma.

Milline juur ülesanne on kolportööri! Mii paljuid inimesi meie unioonis elulewaga warus-
tada. Urgake üles tööle! Maailm nõrkeb uskma-
tuses ja hukkub pea. Päästke neid, kes end päästa
lasevad. Tuleb öö, kus ükski enam töötada ei wõi.
Benemaale on jarnane öö juba tulnud, kus meie
kirjanduse trükkimine ja lewitamine keelatud on.

Aeg on, et ka end omas nooruses täiesti Ju-
malale ja Tema tööle pühendaksid. Anna end kol-
portööride kursusele üles ja külasta seda soowiga
end rohkem wälja arendada, et hukkumat inimsugu
päästa.

Kolportööride kursus 1933. a. peetakse Tallin-
nas 20.—27. jaanuarini, kuhu kõiki oja wõtma
tulla kutsume. **A. Surkewicz.**

Kolportööridele.

Kristuse kogudus maa peal moodustab kooli,
mille ülesanne on inimesi ette valmistada tulewa-
sele, igawesele elule. Et seda ülesannet täita, peab
kogudus aktiivselt tegutsema, täites sellega Kristuse
käsku kuulutada „armuõpetust kõigele loomale, õpe-
tades neid pidama kõik, mida mina teile olen käs-
kinud!“ Matt. 28, 19, 20.

Selle töö hädawajalikkust mõistame tänapäew
paremini, kui iialgi ennem. Praegune maailm on
üle ujutatud usu- ja kõlblusvastasest kirjandusest.
See mõjutab awalikku arvamist ja määrab rahwa
kõlblusmõiste. Selles peitub mürk, mis isegi Ju-
mala kogudust ähwardab. Maailm ise põeb selle
järelduisel kroonilist haigust — kõblilist ja majan-
dusliht kriisi, olles peaaegu täiesti kaotanud lootuse
paranemiseks.

Kogudus kui maailma walgus ja maa fool
(Matt. 5, 13, 14) peab nüüd oma ülesande kõr-
gusel seisma, et pahe vastu wõidelda. Wõitlus-
abinõuna on meil tõttisjaldaw kirjandus. Seda
wõime lewitada piiramata arvul — kui lehti jü-
gijel. Meis sisalduw tööde on kaitjewalliks uskma-
tuse ja eba kõlblusjete wõolu vastu. Nendes pei-
tub maailma walgus ja maa fool, millised paljud
hoiawad hukkumast. Ka termisereformi edustatakse
meie kirjanduse kaudu ja paljud on kaotatud termise
— toimides selle juhatusse järele — tagasi wõitnud.
Adwent-kirjandust lewitatakse 152 keeles üleilmli-
ses ulatuses, et Jumala tööd kiirendatult lõpetada.

Meie kirjandusmisjon tajub end ise ära ega
tarwita koguduse erilist toetust. Kogudus ainult
peab andma ustawaid õdesid-wendi, kes on tahtli-
tud end sellele suurele tööle pühendada. Kes ise-
ennast ärajalates hingede wõitmise sihiga kolpor-

töörütöös on tegutsenud, neid on Jumal õnnista-
nud. Nende töö on taju olnud maises elus, weel
juurem saab see kind igawikus olema. Urgem hin-
nakem kolportöörütööd kui teise järgu tähtsusega ala!
Jumal ei hinda omi töölist mitte nende kutse ega
seisukoha, waid ustawuse järele. Urgem lastem
end hirmutada aja raskusest! Jumala töös ei ole
kriisi. Just rasket aega tarwitab Jumal selleks,
et inimesi mõtlemisele ja töö kasuks otustamisele
tunna. Kui kunagi maailma ajaloo kestel soodjat
aega kolportöörütööks on olnud, siis on see just
nüüd. Issanda juur päew ruttab wäga.

Kui sinu ükskõiksuse ja loiduse pärast hinged
hukkuvad, siis nõuab Issand sinu käest nende wõrd!
Kolportöör, kes wäsinuks ja araks on saanud,
wõimad meie wägede Würostilt uut jõudu ja jul-
gust saada, et Immanueli werega märgitud lipu
all edasi wõidelda. „Kes on tahtlik mõnusest oh-
werdama, et eeskuse, pimeduse ja ebausku kohtadesse
minna, et seal tõsiselt ja wastupidawalt tegutseda,
inimestele tööde arusaadawalt esitada ja nendega pal-
wetada?“ Lunn. kog. VI. 329—340.

Selleaastane kolportöörütööde kursus peetakse Tal-
linnas 20.—27. jaanuarini. Püüdkte kõik täpselt
õigel ajal kohal olla. Kursuse juhatusse on oma
abi lubanud wäliswennad: J. J. Strahle, S. L.
Rudy ja A. Surkewicz. Nende töös wilunud wen-
dade läbi wõib Jumal meile nii tegelikku juhatusi
kui ka waimulikku finnitust anda. Koguduse juhid
kutjugu kõiki sellekohaste annetega noori, kes wähe-
malt kuus kuud on kog. liikmed olnud, üles oma
noort elu kolportöörütööle pühendama. Kõik alga-
jad toogu aga kohaliku koguduse nõukogult soowi-
tusliri kaasa.

Südaml. terwitades ja õnnistuskirjast kohtamist
kurjustel soowides

Teie wend Kristuses
Laimets.

Hingamispäewa-fooli õppe- tükkide jaotus.

2. õppetükk — 14. jaanuaril 1933.

Jumal on walgus.

I. Walguseallik.

1. Jumal on walguseallik.
2. Taewaliku walguse järele käimine hoiab alal meie walgujt.
3. Ei saa käia pimeduses, kui järgitakse Kristusele.

II. Tõendused elu walgusest.

1. Walguses käimine toob pattude puhastamist Kristuse were läbi.
2. Puhastamise eel peab käima pattude üles-
tunnistamine.
3. Salata oma pattusid on Jumala waleli-
kuse tegemine.

III. Meie eestkostja ja eestjuu.

1. Kui oleme patustanud, siis on Kristus meie eestkostja ja lepitaja.
2. Kui meil on Kristus ja Jumala armastus on meie sees täieks saanud, siis peame olema sõnakuulelikud Jumala käskudele.
3. Kui jääme Kristuse juurde, siis kujundame oma elu Tema elu järele.

3. õppetükk — 21. jaanuaril 1933.
Uus käsufõna; elu-õrkus.

I. Uus käsufõna.

1. Uus käsufõna, armastus üksteisele, on igawese põhiseaduse peatoon.
2. Nõnda avaldab seda apostli läbi.

II. Walguses elamise läbikatsumine.

1. Kui me ei armasta wendi, siis on walgus meile ainult pimeduseks.
2. Armastades me jääme walgusesse — siis ei ole hädaohtu komistamiseks.

III. Maailma-armastus on tühine.

1. Jumala sõna jääb wõitjate südamesse.
2. Jumala sõna läbi wõidawad noored patu ära.
3. Ühes südames ei saa olla maailma-armastust ja Jumala armastust.
4. Gimu, uhkus ja maailma-armastus ei ole Jumalast, waid liha meel.
5. Maailm ja tema himud hukkuvad, aga uskaw jääb seisma igawesti.

4. õppetükk — 28. jaanuaril 1933.
Kristuse wastane lõpuajal.

I. Hädaoht kogudusele wiimastel päewadel.

1. Wiimastel päewadel tulewad Kristuse wastased.
2. Kristuse wastased on need, kes on usujt ära lahkunud.

II. Püha Waim on koguduse juhataja.

1. Kristus lubab saata trööstija, kes juhatab kõige tõe siirde.
2. Tõde anti kogudusele püha kirjana.
3. Kristuse kui Lunastaja, Jumala Poja ärasalgamine teeb Kristuse wastaseks.

III. Temasse jääda.

1. Kellel piibli tõed on südames, see jääb Kristuse sisse.
2. Sõna meie sees teeb meid kõlbulikuks Kristusega elama.
3. See, kes jääb Kristusesse, võib Temale Tema tulemisel häbenemata wastu minna.

5. õppetükk — 4. weebbruaril 1933.
Patt ja õigus.

I. Bojadõigus ja wõimalused.

1. Sga õige isik on sündinud Jumalast.
2. Kui me ei teagi tulewase taju täielikkust,

siiski teame, et peame olema Kristuse järele.

3. Seda lootust eneses kandes peame lubama. Temal puhastada meie elu.

II. Üleastumine on sõnakuulelikkuse wastane.

1. Patt on Jumala käsujt üleastumine.
2. Kristus tuli, et ära wõtta meie pattu.
3. Kristusesse jääda tähendab patujt loobuda, wastu wõtta Tema õigust.
4. Keetwast üleastuja ühendab end saatanaga.
5. Kui Kristuse sõnad jääwad inimese siirde, siis ei saa ta patustamist jatkata, ta on „Jumalast sündinud“.

6. õppetükk — 11. weebbruaril 1933.

Sige armastus.

I. Sõnakuulmatus ja armastus on ühendamatud.

1. Armastus wendadele on õiguse tulemus.
2. Maailma wõib wihata õigeid, aga nemad ei peaks selle üle inestama.
3. Wendade armastus on uuesti sündimise tõendus.

II. Praktiline armastuse awalbus.

1. Sige armastus lasseb meil isegi jätta oma elu wendade eest.
2. Armastus awaldub kõige selgemini meie tahtlikus teistega jagamises.

III. Usalduses Jumalale.

1. Tõeliku armastujt tuntakse tegudest, mitte sõnadest.
2. Minult neile, kes on sõnakuulelikud, on töötatud palwete kuulmine.

Wõta endale aega.

Wõta endale aega palwetada hommikul ja õhtul. See on sulle ilubiks päewa palawas ja wõitluses. Sul on fergem magada, kui sa andud tema hoole.

Wõta endale aega waimulikel koosolekuid kätä. Wõta endale ka aega enne sellesse süweneda ja siis selle juure jääda. Siis saad ja jõudu kogu nädala jaoks.

Wõta endale aega lahke ja sõbralik olla ning sõbralikult end ules pidada nende wastu, kellega sina kokku puutud ja kes sinu juure tulewad.

Wõta endale aega Kristujt tundma õppida ja temaga ikka enam ühendusse astudes. Sest warsti tuleb meile igaihele aeg, kui tema käsi ja tema lähedus on meile enam kui terve maailm.

Kuna ja üksikord pead aega wõtma juremiseks, mis ei peaks ja wõtma mitte aega elamiseks, elamiseks sõna täiemas ja juuremas tähenduses, elamiseks Jumalaga ja Jumalale, ligimesele teenimiseks ja rõõmuks.

Sind 8 senti.

Wäljaandja: S. P. Ahto. R. Eesti Liit. Tellimised kui ka rahasaadetsed saata Mary Saks'ale. Merepulestee nr. 14-a, Tallinnas.

Wastutaw toimetaja: M. Wärengrub, Merepulestee nr. 14-a, Tallinnas. Abitoimetaja: E. Mägi.